

Op Nieuw

sinds 1983
Blad van de Amsterdamse Nieuwmarkt
maart 2025

OpNieuw is het

blad voor de Nieuwmarktbuurt / Lastage,

door en voor buurtbewoners.

OpNieuw wordt gratis huis aan huis verspreid
in het gebied dat begrensd wordt door

Geldersekade, Uilenburg, Zwanenburgwal,

Staalkade, en 's Gravelandsveer, Kloveniers-

burgwal en Nieuwmarkt en op Oosterdoks-

eiland. Deze uitgave wordt mede mogelijk

gemaakt door Stadsdeel Centrum en de

Koninklijke

Nederlandse

Akademie

van

Wetenschappen

OpNieuw

Donaties: T. J. vdL: 100 + I.S: 60 DANK

Voorplaat: Nieuwjaarsbijeenkomst StadshartTop en Boomsspijker op de Nieuwmarkt, 16 januari 2025.

Foto: Daan Burger **Achterplaat:** Joanneke Meester **Redactie:** Sati Dielemans, Doenja, Sofie de Wilde, Nanny Kok, Ingrid Gercama, Melle Hammer, Olga de Haan en Louke Spigt **Aan dit nummer werkten mee:**

Roos Hendriks, Rots Brouwer, Su Tomesen, Sandra Rottenberg, Joanneke Meester, Mirjam van Veelen,

Jan van Goor, Lune Renardel de Lavalette en Janne Buurman **Bezorgers:** Alf van der Vliet

Barbara Wichers Hoeth, Beiki Bakker, Cees Tijsen, Coco van Dijk, Elena Simons, Evelien van Os,

Felix Kalkman, George Janszen, Gertrud Pijnenburg, Hans Puts, Ien van Leeuwen, Johanneke Guldemon,

Kim van Haaster, Lea Israels, Lidy Vendrik, Machiel Limburg, Marie-Laurence van Asperen de Boer-

Echholtz, Mariken de Goede, Marte Meijer, Maud van der Baan,

Michiel Commandeur, Mieke van Bee, Mireille Jansen, Mischa Janknegt,

Nico de Jong,, Patricia Bannier, René Louman, Rob Gerretsen,

Sandra Rottenberg.

Stichting OpNieuw Amsterdam K.v.K. 41209382

Recht Boomssloot 52, 1011EC Amsterdam

redactie@opnieuw.nu / bestuur@opnieuw.nu

Donaties NL 68 INGB 0006037046

advertenties@opnieuw.nu

ook iets te melden?

Iedereen mag altijd een
(buurtgerelateerd) artikel insturen.

>> redactie@opnieuw.nu

Ja, ik! Jij?

ROTS BROUWER

50 jaar geleden wilde het toenmalige stadsbestuur een vierbaansweg en een metrolijn door de Nieuwmarkt aanleggen. Uiteindelijk is alleen de metro er gekomen. Dat kon alleen dankzij legendarische activisten en dappere buurtbewoners. Er waren meerdere mensen uit Amsterdam bij dit woonverzet betrokken en er zijn veel initiatieven uit ontstaan die nog steeds belangrijk zijn voor onze stad. Om de Nieuwmarkt(re)llen te herdenken en te vieren hebben wij: Rots, Bonnie en Zomer een *kraak-kaart* en tijdlijn gemaakt die we op 26 maart onthullen in het Marionettentheater a.k.a. *oude Smederij* (waar vroeger *Aktiegroep Nieuwmarkt* bij elkaar kwam) met daarop meer dan 200 adressen die toentertijd gekraakt waren en de verhalen die daarbij horen.

We zijn door de archieven van het *Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis* aan het struinen en proberen de verhalen van vroeger aan elkaar te knopen.

Als iemand nog verhalen heeft, of iemand kent die kan vertellen over die tijd? zou je mij (Rots) dan kunnen signalen, appen of emailen?
Dankjewel.

>> 0644481659 of: rotsbrouwer@gmail.com

In dit nummer:

2	Nieuwmarktrebellen	Alweer zo een fijne editie van uw buurtblad. Het thema was 'muziek' maar het thema heeft zichzelf weten te muteren naar, laten we zeggen: 'wijk-woke'. Het verheugt ons dat steeds meer lezers de macht een beetje van de redactie weten over te nemen. Of in elk geval actief deelnemen, niet alleen als toegewijde bezorger maar, ieder op haar of zijn manier, ook aan de inhoud bij te dragen. Met een artikel, een interview, foto's en berichten. Joepie. We zien er naar uit dat in het colofon het kopje 'Aan dit nummer werkten mee' bladvullend wordt. Dank!
4	Het kan niet Op	
5	Aprilfeesten	
7	Overal en ergens	
8	Straat vol kunst	
11	MacBike	Van een buurtkrant een glossy maken. Want dat is onze wijk ons inziens waard. Niet proppen maar tonen en delen. Genereus en respectvol. Bijgevolg is er niet altijd ruimte voor alle inzendingen. Niet erg nu. Volgende keer is er weer plek genoeg. Blijf alsjeblieft inzenden en delen! We zijn je dankbaar. Zo blijven we mooi.
12	Studio Rob Visje	
15	Vilnius to Amsterdam	
19	Elly	
20	Stek	
22	Aan de gracht	Dit keer dus geen hartpagina voor achter het raam maar wel een nieuwe columnist: Su (p.7), zij introduceert zichzelf. En een feestje voor de buurt in de museumhaven (p.24) en een belangrijke oproep op pagina twee en een straat vol kunst (p.8). En en. Eigenlijk alles. Met uitroeptekens. Het kan niet Op. Het kan niet OpNieuwer.
24	Bij ons aan boord	
29	Doenja	
30	Janne	
32	Farewell	

De deadline voor het volgende nummer is 2 mei 2025

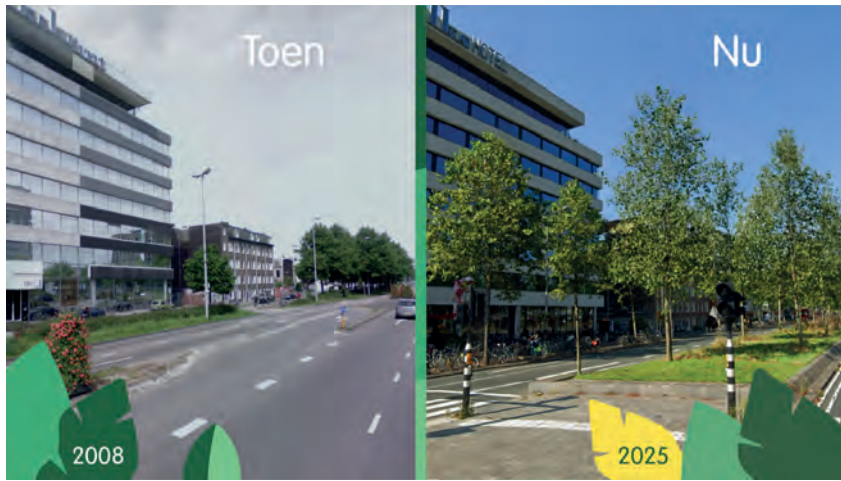
Zeven kunstenaars delen hun visie op Rosa Luxemburg's leven en politieke ideeën middels zeefdrukken, schilderijen, mixed media, tekeningen en ruimtelijk werk. De kunstenaars organiseren samen met studenten workshops. Kom vanaf 3 april (opening 17 u) tot 8 mei de veelzijdige expositie over Rosa Luxemburg bekijken in VOX-POP Cultureelcentrum, Binnengasthuisstraat 9. >> VOXPOP.uva.nl

An abstract graphic design featuring a yellow silhouette of a person's head and neck in profile, facing right. A blue banner with white text is positioned across the lower part of the head. The background is a solid red color. The text on the banner is 'pssst' in a lowercase, rounded, sans-serif font, followed by a large 'T' that is partially cut off by the right edge of the image.

pssst

**16-22 April
+ Koningsdag**

Op de Knowledge Mile wordt 10.000 m² groen aangelegd, worden 300 nieuwe bomen geplant, 10 groene terrassen en 35 geveltuinen aangelegd. Daarnaast zijn er innovatieve duurzame initiatieven gestart, zoals warmte-koude opslag en samenwerkingen voor afvalscheiding en circulariteit.

Knowledge Mile is een innovatiedistrict waar 30.000 buurtbewoners, 60.000 studenten en 200 bedrijven samenwerken aan een groene, duurzame en inspirerende stadsomgeving. Het gebied strekt zich uit van het centrum tot aan het Amstelplein en beslaat o.a. de Weesperstraat, Wibautstraat en Valkenburgerstraat.

Knowledge Mile Park hét cadeau voor jarig Amsterdam

Ter ere van het 750-jarig bestaan van Amsterdam geven de **Knowledge Mile BIZ*** en de gemeente Amsterdam een groene en duurzame stadsstraat cadeau aan de stad.

* BIZ: Organisaties verenigd in een Bedrijven Investerings Zone

Ooit was de Wibautstraat een van de lelijkste straten van Amsterdam: grijs, versteend en vervuild. Inmiddels wordt het Knowledge Mile Park, dat zich uitstrekt van NEMO tot aan het Amstelplein, getransformeerd tot de groenste en duurzaamste stadsstraat van Amsterdam. Deze transformatie is het resultaat van de collectieve samenwerking tussen ondernemers, bewoners en de gemeente. Ook jij kan hieraan meedoen, want de Knowledge Mile deelt graag zijn ervaring in collectief vergroenen en verduurzamen.

Ga mee naar buiten en maak de metamorfose mee

Misschien is het moeilijk om vandaag de dag te zien hoe de Knowledge Mile door de jaren heen veranderd is. Deze metamorfose heeft de afgelopen vijftien jaar plaatsgevonden, en hieraan wordt de komende jaren nog steeds gewerkt. Wil jij ontdekken wat er al veranderd is, en welke veranderingen er nog aan staan te komen? Dat komt goed uit. Want iedereen wordt uitgenodigd om mee naar buiten te gaan en bij te dragen aan de vergroening en verduurzaming.

Als Amsterdammer ben je uitgenodigd om bij te dragen aan een groene, duurzame en inspirerende stad. Wil je weten hoe je daaraan mee kan doen? En waar je tips & tricks kan vinden om in jouw buurt te vergroenen en verduurzamen? Kijk dan op >> www.knowledgemile.amsterdam.

12 Juni: Naar buiten festival

Op donderdag 12 juni verandert de Knowledge Mile in een festivallocatie om te vieren dat dit een fijne plek is geworden om te werken, wonen en verblijven. Kom jij ook naar buiten? Struin over de *Naar Buiten Markt* en laat je inspireren door initiatieven uit de buurt. Doe mee aan een trail en ontdek onderweg van alles over vergroenen en verduurzamen. Of eet mee met het *Buiten-Buurt-Diner*.

Overal en Ergens in de Nieuwmarktbuurt

SU TOMESSEN

Kunstenaar Su Tomesen reist veel voor haar werk en verbleef voor langere tijd in Amman, Johannesburg, Medellín, Tirana en Yogyakarta. In haar werk concentreert ze zich op de weerbare stedelijke mens, informele economie en vindingrijkheid in de openbare ruimte waar zij installaties en performances in verstopt ziet.

Het viel haar op dat mensen die tienduizenden kilometers van elkaar verwijderd zijn een zelfde soort aanpak of manieren hebben en er lijken meer overeenkomsten dan verschillen te zijn. Dit besef leidde onder andere tot een filmvierluik over informele economie en spontane architectuur op vier continenten: *Street Vendors*.

In de rubriek *Overal en ergens*, in de Nieuwmarktbuurt presenteert zij een of twee foto's uit de buurt en rijmt die met foto's die ze elders in de wereld heeft gemaakt. Su woont sinds 2004 op de Oudeschans naast speeltuin De Waag en ontwierp samen met buurtkinderen de toegangspoort van de speeltuin.

Voor deze bijdrage ging ik de buurt in met mijn camera maar ben ik ook gaan graven in mijn archief. Daar vond ik een foto die ik in de lente 2020 tijdens de lockdown maakte van mijn dochter en een vriendin. Ze maakten verschillende stapelingen van klinkerstenen op de Rechtboomssloot, die op dat moment opnieuw bestraat werd. Zelf stapel ik ook graag in mijn werk, zoals de toren Plastic Age op BIG ART in Zaandam in 2020. Op markten, bij kramen van straatverkopers en in winkels trekken constellaties van koopwaar altijd mijn aandacht. Ik zag zorgvuldig gerangschikte aardbeien in het Palestijnse Nablus in 2009 — stel je voor hoe die toch kwetsbare vruchten één voor één door iemand opgestapeld worden. Dat geldt evenzeer voor de balancerende sneakers in het Colombiaanse Medellín, waar ik in 2013 vier maanden

werkte. Elke dag weer wordt de kraam opgebouwd en worden de schoenen geschikt — ik zie het voor me als een act! Daarvoor, in 2010, werkte ik drie maanden in Johannesburg. Daar zijn torens van geordende doosjes met whitening creams geen uitzondering in het straatbeeld. Het detail van de kei bovenop de stapeling maakt de installatie af.

Straat Vol Kunst

Foto: RAGHAV GAJAVELLI

Op 13 april organiseert kunstorganisatie *Red Light Arts and Culture* (RLAC) voor de tweede keer het familievriendelijke straatfestival *Straat Vol Kunst*, waarin makers uit de buurt in de spotlight worden gezet en de organisatie het bijzonders dat verscholen ligt in de steegjes van de buurt uit wil lichten.

In 2020 richtte een groep kunstenaars en muzikanten die op De Wallen wonen RLAC op, nadat ze aan elkaar voorgesteld werden door gedeelde vrienden. 'We beseften hoeveel andere muzikanten en kunstenaars er in de buurt woonden, maar dat dat onzichtbaar was voor de buitenwereld, zeker tijdens corona,' vertelt Adanya Dunn, mezzo-sopraan en medeoprichter van RLAC. De muzikanten besloten samen met andere kunstenaars en makers pop-up concerten, dansvoorstellingen, videoconcerten en exposities te organiseren op verrassende locaties in de buurt. 'De kunst is een manier om de complexe en gelaagde geschiedenis van de buurt te delen met mensen en te laten zien dat het niet alleen een plek is waar toeristen komen. Juist hier wordt er van alles gemaakt!'

Ditmaal zet RLAC het Sint Annenkwartier in de spotlight. 'De afgelopen paar jaar, na ingrijpende transformaties door de gemeente, worden deze stegen en hun nieuwe winkels en ateliers, ondanks veel geschiedenis en culturele rijkdom, niet alleen overgeslagen door toeristen, maar ook door de plaatselijke bevolking. Veel Amsterdammers hebben geen idee wat er allemaal wordt ontwikkeld hier,' vervolgt Adanya.

Het programma gaat dus plaatsvinden op allerlei uiteenlopende locaties: Van kunstenaarsateliers, ambachtelijke winkels, tot voormalige prostitutieramen, knusse huiskamers en monumentale panden. En wat voor programma er te verwachten valt? Albert Manders, componist, fluitist en mede-oprichter van RLAC licht alvast een tipje van de sluier: 'Er wordt een stuk uitgevoerd dat gecomponeerd is door drie muzikanten die op verschillende momenten in de Sint Annenstraat hebben gewoond. Een dansgroep gaat door de straten bewegen en we willen een modeshow houden met kleding van de verschillende winkels in de straat. We willen dat er leuke dingen te doen zijn voor alle leeftijden, van jong tot oud.' Er zullen dan ook workshops worden gegeven, bijvoorbeeld bij Multiple Identities, die hun upcyclingprocessen gaan delen met bezoekers.

Voor wie alvast nieuwsgierig is geworden naar *Straat Vol Kunst*, zal er te zijner tijd meer informatie te vinden zijn op de website van RLAC, waar ook de vorige evenementen terug te kijken zijn. Ook nodigt RLAC iedereen uit die zin heeft om te vrijwilligen of om hun ruimte open te stellen, om contact op te nemen met de organisatie. 'We willen iets maken mét buurtbewoners, voor buurtbewoners. Zo brengt de kunst mensen naar onbekende plekken én kunnen we mensen nieuwe kunst(vormen) laten ontdekken.'

Blijf op de hoogte door RLAC te volgen op Instagram
>>> @redlightartsandculture of houd de website in de gaten
>> <https://redlightartsandculture.com>

Foto: RAGHAV GAJAVELLI

Boost je cv

Doe iets leuks

Voel je nuttig

1001 leuke en zinvolle vrijwilligersmogelijkheden

Zoek online of kom naar ons spreekuur

vca.nu | 020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu

Vrijwilligers Centrale
Amsterdam
Jij. Wij. Blij.

**Buurtteam
Amsterdam**

Heb je een probleem
of een vraag?
**Buurtteam
Amsterdam helpt!**

Loop gerust bij ons binnen:
elke donderdag van 13.00 - 15.00 uur

De Boomsspijker, Recht Boomssloot 52

Of bel ons om een afspraak te maken: **020 5573338**

Onze deskundigen staan klaar om je te helpen.
Onze hulp is gratis!

www.buurtteamamsterdam.nl/centrum

Wij helpen bij vragen over

zorg • geld • wonen • gezondheid • werk • ontmoeten • veiligheid

Azor * Batavus
verkoop, reparaties

TWEEWIELERS
BANKRAS
NIEUWE HOOGSTRAAT 21-23
TEL. 6246137

sloten, helmen, fietstassen
kinderstoeltjes, fietskleding
bagagedragers, verlichting
etc

www.bankrasbikes.nl

AMSTERDAM HOUSE OF
ARTS
&
CRAFTS

DE PLEK WAAR JE
MAAKT
WAT JE NOOIT HAD
BEDACHT

Ga lekker creatief aan de slag bij
Amsterdam House of Arts & Crafts

Dinsdagavond Tekenen en Schilderen
Woensdagochtend Open atelier bepaal je zelf
wat je maakt en waarmee
Woensdagavond Boetseren & Mozaïek

amsterdamhouseofartsandcrafts.com
Oudeschans 21, Amsterdam

DE WIJNERIJ
Binnen Bantammerstraat 8
1011 CK Amsterdam
Tel : 020 - 6256433
specialist in franse wijnen

elke 1ste zaterdag
van de maand
OPEN KELDER
wijn- avonden
& cursussen

bestellingen gratis milieuvriendelijk thuisbezorgd

WS
jasperengelschilderwerken
06 54 22 65 49

**CAMILLE
DOLIBEAU**

**Strijkkwartet bouwer:
violen, altviolen en cello's.
Nieuwbouw en Restauratie**

Binnen Bantammerstraat 10 A
Op afspraak: 0650262223
mail@camilledolibeau.com

Einde MacBike

Het begin

LOUKE SPIGT

Die rode fietsen met het ronde MacBike bordje erop, maar dan zonder dat bordje. Die herken je, zeker in de binnenstad: de uitlener van die fietsen vernieuwde regelmatig een derde van hun fietsenpark en dan kon je er een goedkoop op de kop tikken. Hoe het bedrijf is begonnen lees je hier:

Arnold Gruppen en Jos Louwman begonnen rond 1988 samen plannen te smeden voor het eerste niet-roken café. Ze probeerden overal geld vandaan te halen, dat ging moeizaam want iedereen zei dat het een stom idee was: als je niet rookt, drink je ook niet was toen de gedachte. Wisten zij veel dat ze eigenlijk visionairs waren.

Uiteindelijk kregen ze een heel leuk plekje in het voormalig Joodse badhuis in de Nieuwe Uilenburgerstraat. Zij bleken dat pand te moeten delen met Sociëteit Caribbean en die kreeg de horeca vergunning. Je kan maar één vergunning per pand krijgen dus ze moesten schakelen naar een andere versnelling.

Jos is een fietsfanaat. Hij deed fietsvakanties en had net met iemand een fietsverhuur geopend in de Damstraat, hij had ook nog fietsenmakerpapieren. Hij koesterde grote dromen over dit mooie Badhuispand: aan de ene kant een fietsenverhuur met werkplaats en aan de andere kant dat niet-roken café (en wie weet ook zelfs daar wonen). Toevallig had hij ook warme connecties met de mannen van Burco, een fietsenfabriek die daar zelf ooit had gezeten. Het paste allemaal geweldig mooi in elkaar. Maar die plannen liepen bijna spaak door die aan de huisgenoot weggegeven horecaverunning.

Op een dag zetten ze toch een tiental gekochte vouwfietsen voor de deur van de werkplaats. Ze kozen de naam MacBike omdat die aan een heel succesvolle hamburgergigant doet denken. Insiders weten dat ze echt vanuit het niets zijn begonnen, met behoud van uitkering, die naam stond dus voor de intentie om succesvol en bekend te worden.

Arnold is veel beter in kletsen dan klussen en hij benaderde een aantal hotels met het plan om bij de gasten een idee te introduceren dat ik nu veel toeristen hoor nazeggen: 'Beleef het echte Amsterdam door een fiets te huren!' Amsterdam als fietsstad

profilieren is als het ware zo begonnen. Tegenwoordig vinden we denk ik allemaal dat toeristen beter op een hometrainer kunnen gaan zitten dan onze stad onveilig te maken.

Jos was lekker fietsen aan het repareren, Arnold was de marketeer. Hij bedacht ludieke acties als 'laat voor een tientje je fiets oranje schilderen', en het er omheen lief zwaaien naar dames. Die vonden een fietsenmakerij binnenstappen toch best een drempel. Een gouden formule, zo bleek. Veel buurtbewoners hebben hun fiets daar laten repareren. Wat hen betreft was het gewoon de fietsenmaker en daar kon je heel laagdrempelig je fietsie laten fixen.

Nog steeds horen Jos en Arnold verhalen van mensen die gezellig even naar de fietsenmaker kwamen om daar de enthousiaste belevenissen van reizigers te horen die de stad hadden veroverd op die huurfiets.

Als ze die gezelligheid en het gezwaai erin hadden gehouden was het waarschijnlijk anders gelopen met Mac Bike, aldus de twee mannen.

MacBike mag dan niet meer bestaan, de zeer herkenbare rode fietsen zullen nog lang in onze straten rondrijden, want ze zijn van onverwoestbare kwaliteit en vallen nog steeds op tussen die bergen zwarte frames.

Mac Bike oprichters Jos en Arnold

Foto: door een Anonieme kraker Houtkopersburgwal tijdens de opening van de stalling.

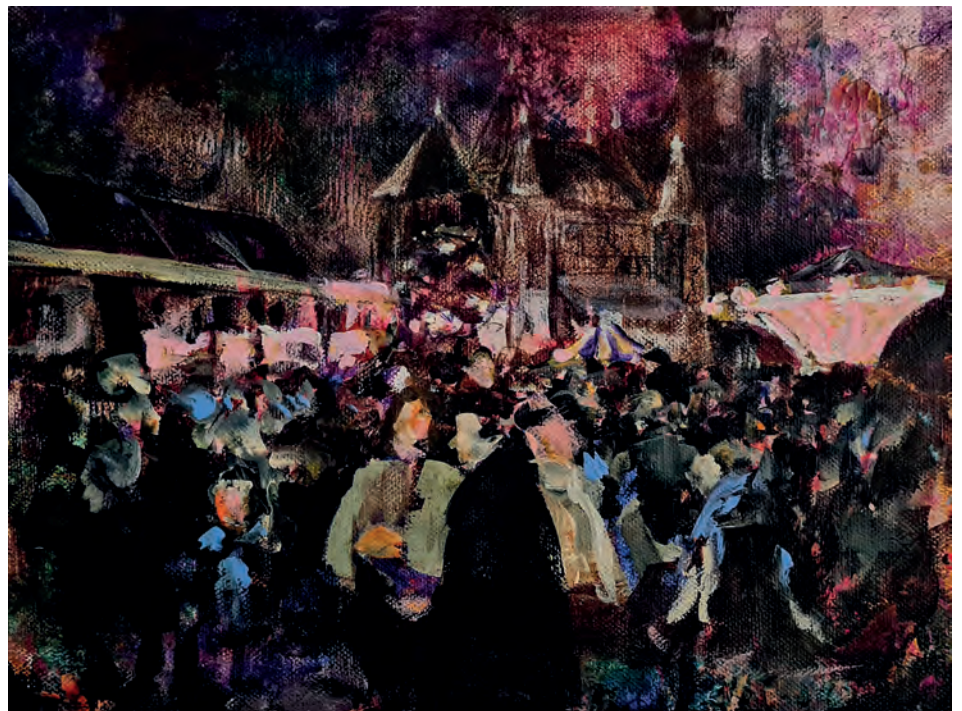

CAROLINE VAN NISTELROOIJ

Aan de Zwanenburgwal nummer 60 bevindt zich **Studio Rob Visje**. Het is een prachtige grote witte ruimte waar schilderlessen worden gegeven door Rob Visje en waar hij zelf een atelier heeft.

Regelmatig zijn hier tijdens het weekend exposities te zien. Je kunt gewoon naar binnen lopen als de deuren open staan en op de stoep een banier met EXPOSITIE staat. De expositieruimte is telkens weer een verrassing, want door verplaatsing van de grote verrijdbare wanden ziet het er iedere keer weer anders uit. Vaak zijn er schilderijen te zien, soms ook foto's of beelden, of er vindt een boekpresentatie of een lezing plaats. Iedereen is welkom om te komen kijken en te praten met de kunstenaars die vaak aanwezig zijn. De kunst is te koop en ook nog eens heel betaalbaar.

De studio is te vinden op Zwanenbrugwal 60, bij de hoge ronde rode deuren met daarnaast het boekenkastje, tegenover de grote aanlegsteiger. Vroeger zat hier een drukkerij die was voortgekomen uit de krakersgroepen van de Nieuwmarkt.

CARLA ZEVERING *Aprilfeest*

CAROLINE VAN NISTELROOIJ

In het weekend van zaterdag 10 en zondag 11 mei van 11 tot 17 uur exposeert Caroline van Nistelrooij haar schilderijen
Opening: vrijdag 9 mei 16–19 uur

Zij schildert al tientallen jaren en is aangesloten bij het Ververstraat Collectief, een schildergroep van 10 kunstschilders die wekelijks in deze Studio bijeenkomen olv Rob Visje.

Het werk van Caroline is abstract te noemen, hoewel er soms ook herkenbare objecten te zien zijn zoals bloemen, een stoel of een gieter. Caroline is vooral geïnteresseerd in de verf zelf en wat je daarmee kunt doen op het platte vlak.

‘Als kind vond ik schilderen al fascinerend door de materie van de verf zelf. Het gevoel van roeren door die zachte pasta, de geur van de verf, het mengen van de kleuren, het heel dik kwasten of juist dun maken met water en daar alles mee kunnen schilderen, dat vond ik fantastisch. Daarnaast heb ik veel liefde voor de oneindige variaties in kleur die je kan mengen. Kleur geeft ook emotie: sommige kleuren roepen afkeer op en van andere kleuren en combinaties word ik juist blij.’

In het werk zie je haar zoektocht naar abstractie met aandacht voor kleur, streek, vlekken en compositie met vaak de natuur als inspiratiebron. Ze werkt zowel met olieverf als met acrylverf. ‘Het is prettig een schilderij te starten met acrylverf omdat dat snel werkt en je makkelijk laag over laag kan werken. Maar uiteindelijk kan je de beste en vetste streken zetten met olieverf en zijn de kleuren met olieverf ook veel intenser.’

Zij gebruikt bovendien allerlei andere technieken zoals ‘krassen met verf of pennenstreken’, ‘afdrukken van kant gevonden op het Waterloopplein’, door het beeld heen ‘tekenen met krijt en potlood’ etc.

Het resultaat zijn kleurrijke sferische schilderijen waar je steeds weer nieuwe dingen in ontdekt. Ik werd er vrolijk van omdat de liefde voor de verf en het schilderen er vanaf spat. Dus kom vooral langs!

CARLA ZEVERING *Dancing in the steet*

In het weekend van zaterdag 28 en zondag 29 juni van 12 tot 18 uur exposeert Carla Zevering
Opening: vrijdag 27 mei 17–20 uur

In de Koningsstraat, op de plek waar volgens het Parool ‘het kleinste, drukbezochte boekenkastje van Amsterdam’ staat, hangen in de ramen van het bijbehorende pand steeds wisselende schilderijen. Deze schilderijen zijn van Carla Zevering. Ze woont al bijna 40 jaar in de Nieuwmarkt en schildert al ongeveer 34 jaar met een vaste club schilders in het Ververstraat collectief.

Er zal divers werk te zien zijn: zowel kleine portretjes van mensen die in een wonderlijke omgeving staan afgebeeld, als grotere werken waarop mensen te zien zijn die iets aan het doen zijn, hoewel het vaak gissen is naar wat dat is.

De schilderijen ontstaan uit beelden die zij onderweg fotografeert, landschappen, verlaten gebouwen, van feesten, een dorpsplein, de Aprilfeesten op de Nieuwmarkt. Haar werk lijkt divers wat betreft de thema’s en zijn heel verschillend maar vormen toch een geheel. Volgens het motto “Het maakt niet uit wat je schildert maar hoe je het schildert” is er een eigen handschrift herkenbaar. Haar werk heeft een figuratieve kant, je ziet wel wat het voorstelt, maar kleur en verfstreek zijn van even groot belang.

Ga eind juni zeker even kijken bij deze expositie om de fascinerende taferelen te bekijken die Carla schildert en ontdek voor Nieuwmarkters herkenbare beelden van deze buurt.

>> Instagram: [zeveringcarla1_art](#)

Studio Rob Visje

Zwanenbrugwal 60

OpNieuw

13

IN restaurant DE café WAAG

www.indewaag.nl
tel. 020 - 4227772

Wereldgerechten van lokale producten.
Open van 09.00 tot 23.00 voor ontbijt,
lunch, borrel en diner!

Amsterdamsche Vischhandel

Vis & Visspecialiteiten sinds 1938

Zeedijk 129

Telefoon 020 - 624 20 70 www.zeedijk129.nl

De hele buurt weet inmiddels wel dat je lekker kunt eten bij Captein & Co en dat het er gezellig is. Wil je eens geen buurtgenoten zien, bezoek dan ook eens ons filiaal in Zuid-India!

il Sogno

THE ITALIAN CONCEPTSTORE

food & store
pizza & more

www.il-sogno.nl

Il Sogno - Nieuwmarkt
Koningsstraat 19

020 - 2374378

Open daily from 12:00 pm

De Ruijtergaard is aangesloten bij AfvalnaarOogst
en nodigt betrokken buurtbewoners en bedrijven uit
om hun groente- en fruitafval (GF) naar de tuin te
brengen. Er is plek voor 50 tot 100 bewoners. Doe mee!
>> afvalnaar oogst.nl/deelnemen

Heeft u ook last van de volgende klachten?

* Slapeloosheid	* Sportblessures
* Spanning	* Verstuikingen
* Migraine	* Tennisarm
* Maagklachten	* Muisarm
* Gewrichtsklachten	* Beroerte
* Rugpijn	* Reuma
* Jicht	* Zenuwpijn
* Schouderpijn	* Neurose
* Stijve nek	* Of iets anders?

MERCY
CHINESE MEDICAL

善心國醫館痛症治療中心

Traditioneel Chinees Geneeswijze: Tuina massage,
kruidenbehandelingen, acupunctuur, en nog veel meer!

Vragen en reserveren: 020-7723536 / 06-42850388
Dr. Zhi Xiong Li & Dr. Sau Ying Liu
Adres: Sint Antoniesbreestraat 74
1011 HB, Amsterdam
Website: www.mercytcn.nl

BEHANDELINGEN KOMEN EVENTUEEL IN AANMERKING
VOOR TERUGBETALING DOOR DE ZORGVERZEKERING

HEEFT U NOG ONGEBRUIKTE CADEAUBONNEN LIGGEN?

HELP DIEREN IN NOOD

Doneer uw cadeaubon

WWW.AAP.NL/CADEAUBON

Ik heb twee heel leuke jonge kunstenaars geïnterviewd. Uit Litouwen. Dit interview heb ik in het engels gedaan want zij spreken of lezen (nog) geen Nederlands. Het zou niet goed zijn als dit in een taal verschijnt die ze zelf niet kunnen lezen. Vandaar in het Engels, een Nederlandse versie op >> <https://satischrijft.blogspot.com>

Vilnius to Amsterdam

SATI DIELEMANS

This is the story of an artist and a new Amsterdammer we welcome in our neighborhood. Daumantas Ercmonas was a sports teacher and martial arts practitioner in Vilnius before he arrived in Amsterdam in 2017. That summer he booked an Airbnb, brought a little money from his teachers job and set out to try and build a life in Amsterdam. In eleven days he found a place to live in Amstelveen and a job in a café to support himself.

What attracted you to Amsterdam?

The freedom and openness of this city. I originally wanted to become a professional martial arts fighter. I had a clear goal and was serious about it. To support myself financially and to share my love of sports, I worked as a sports teacher in school. But I couldn't deal with the way the school system works in Lithuania. It is very strict and there is little room for teachers to improvise. I had a girl in my class, for example, who didn't like sports but really enjoyed dancing. So I wanted to let her dance, but that wasn't allowed, so in the end she didn't participate at all. After many experiences like this, I felt stuck. Martial arts taught me that I had to stand up for what was right, ignore the system and do things my own way. I clashed with the director of the school and they did not renew my contract. Then my future was open again and I came here. After settling here, my cousin in Lithuania said, please stay there, Lithuania has the sky of depression.

And how did you go from sports teacher to artist?

My mother suggested that I look for a career in sports in Amsterdam, but my experience with school had really made me despondent. Music is another of my loves, so I tried to make a living with it, but I didn't earn enough. However, because of the music I knew there was something creative in me and on one of my days off in Amstelveen I stumbled upon an art supplies store. I had zero interest in visual arts before, despite coming from a creative family. My sister studied fine arts and oil painting, my mother was a drama teacher and my father made stained glass when he was young. But I had decided to leave the person I was in Vilnius when I moved here, so I thought, why not try something new?

Painting in the closet

I shared the flat in Amstelveen with a roommate and I painted in the closet of my room, because there was no room to work. From the first attempts at painting I made, I started sharing my work, first with my roommate and then online. The reactions were positive and it was so much fun to do. Painting really cleared my head and playing with paint

and with the canvas made me really happy. From that moment on, I decided to continue to develop myself. I started studying, reading about art and visiting museums and galleries. After a year I had my first exhibition. Maybe a little fast, but if I want something, I go for it. I've had 25 exhibitions so far. After a while, I moved to the Red Light District and found a new job, at the Prostitution Museum. Living so close to my work and having my own place allows me to further develop myself as an artist.

Tell us more about your art?

I like to surprise people, to be a bit secretive and unexpected. I make abstracts, cityscapes, figurative paintings, figurines and mixed media. I also like to add comic elements to my work, such as drawings and text. I want to continue to enjoy the playfulness of art. I don't like labels. I'm influenced by hip-hop music, but also by crime and drama and the hustle and bustle of city life. When I first lived in the Red Light District, I came up with the idea of painting ten erotic paintings and hanging them in the windows of the prostitutes. This idea failed, because none of the window owners wanted to participate, but since I had already made the paintings, I held multiple exhibitions at different venues and they sold pretty well.

I'm also a very sensitive person, who sometimes focuses on details that other people don't see. I can be dreamy and lost and this softness also affects my work. For example, I choose a detail on the street and build an entire painting around it. I like things with funky colors, like the people I see out of my window on the street, but also figures from fantasy and memories. I don't want to limit myself to paint and brushes alone. I sometimes scratch with knives in my work or add different textures to it. I keep playing until I'm satisfied with it. After that, it is up to the viewer to decide what he thinks of it. If anyone comments

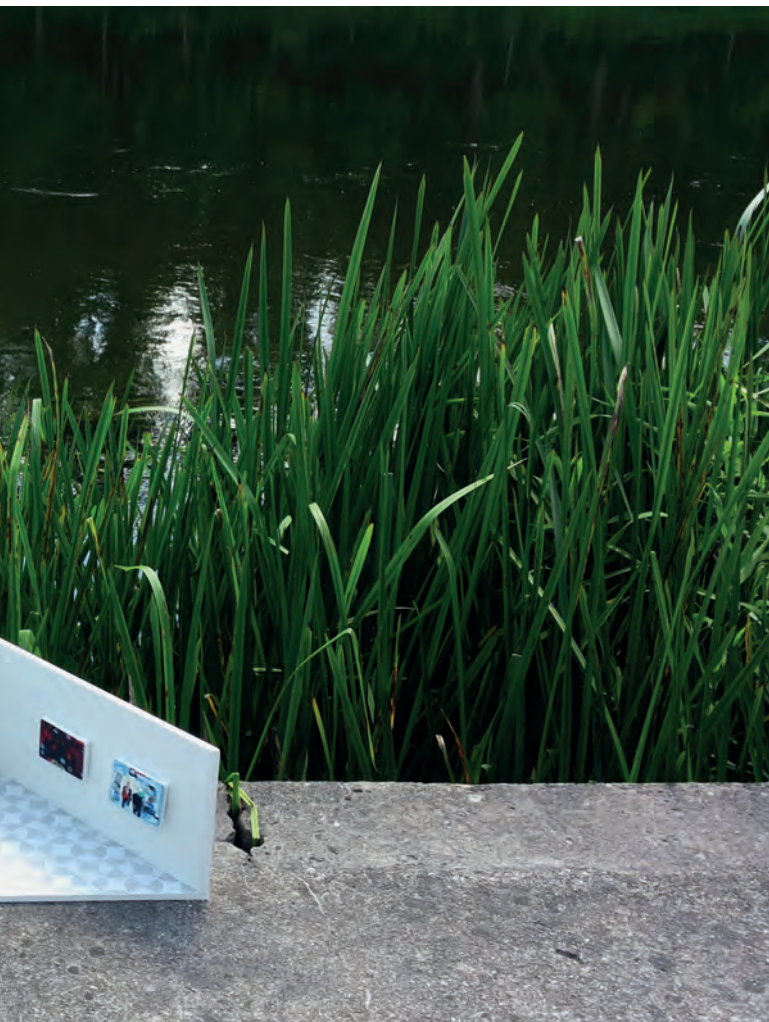
on it, I appreciate it and take it seriously. After that, it's up to me whether I decide to accept or reject the comment. I look at the road ahead of me and I see making art as a long journey."

Where does this strong mentality come from?

I have a natural fighting mentality and I try to hold on to that. A fighter keeps coming to the training sessions and gets better and better. With art, there's no opponent I have to fight against, so that's easier. The only challenge I have is artist block, a lack of inspiration. If that happens, I go to a museum. And when I hear someone say that 95% of artists don't make it financially, I see that as a challenge. I started painting for fun, but now I sell my work. And that also helps me to understand what sells and what doesn't and why. Every reaction I get is fuel for me to further develop my work.

You told me your sister is also an artist in Vilnius, what kind of artist is she?

My sister is the first artist of us two, she is officially trained and I really respect her work. It is so cool. She makes whatever she likes, based on her feelings and inspiration. I never know what she is going to do next, she never fits in any art movement, she is truly creative and unpredictable. Both her and my father help me with the technical side of my art. She never commented on my work when I started and I think that is very kind of her, she gave me space to develop my own style. My sister and I also talk about how to get our work out there. And the mini gallery is her idea, which is why I think you should talk to her as well.

Indre Ercmonaite

Of course, I couldn't resist talking to two artists for one article, so when Indre was in Amsterdam for vacation, I spoke to her too. Her surname is the same as her brother's, but in Lithuania the ending is different for boys and girls, which is why he is Ercmonas and she is Ercmonaite. We talked about her art and the concept of the mini-gallery.

Your brother says you're the first artist in the family, so why art?

Actually, our father was the first artist in the family. For me, art is a way to find freedom, to express myself. I always want to create something, make life more interesting. So I went to the art academy in Vilnius to study painting. But when the academy was finished, there were all these artists and there was no place to exhibit our work. It is very difficult to get into the galleries, there is a lot of competition and a lot of paperwork is required. So we started organizing our own exhibition spaces in abandoned factory buildings. We did everything as a community and I kept developing my own style.

How did you come up with the idea of the mini gallery?

In 2014, I had my first exhibition in a gallery in the center of Vilnius and started thinking about spaces. Painting is something alive for me. So I started thinking, what if the exhibition space could also be something alive. Why can't a gallery go on vacation or do things? One day I was near the river and came up with the name. I called it minigallerydontcry. So if you place it somewhere, such as by the river, it becomes a story: 'mini gallery don't cry by the river'. In my first exhibition I made the first installation of the mini-gallery. I recreated my paintings in a small version and placed the mini-gallery in the gallery space. People like little things, so the response was really good. Then I started giving the gallery to other people to organize exhibitions.

The original gallery still works. It is sometimes renovated, so layers of history are added to it. There are now five mini-galleries in total. One in Amsterdam, one in Rotterdam, two in Lithuania and one in Indonesia. Ranging from a week to several months of exhibition time, after one ends, the mini gallery is then given to a new artist and is ready to be transformed to a completely new miniature exhibition venue hosting new artworks. When other artists use it, they have to do everything themselves, the art, decorating the walls, everything. The Red Light District was the first Amsterdam edition. The second one was by a Lithuanian artist Julija Skudutyte, she made an exhibition/installation during her residency at the Dokhuis in the Plantage Doklaan with watercolor paintings. And the gallery 'WIHH' (What Is Happening Here Gallery) in Vijzelstraat was the third. 'In the one in Vilnius we now have a photo exhibition by a professional photographer.'

>> daumie.paints
>> daumie.draws on Instagram
>> indre_ercmonaite
>> minigallery_dontcry on Instagram

Boomsspijker in gebruik

Een les bij de Opstap in de Atelierruimte

Filmlokaal in de Theaterzaal

Van buiten mag dit statige gebouw er een beetje kil uitzien, maar wie ooit binnen is geweest weet dat dit buurthuis een bijzondere sfeer ademt. Het gebouw is een prachtig voorbeeld van de Amsterdamse School, met veel aandacht voor detail en esthetiek. En niet direct zichtbaar zijn twee bijzondere ruimtes waar veel (buurt)activiteiten plaatsvinden.

Atelier

In de atelierruimte kun je deelnemen aan diverse creatieve activiteiten zoals schilderen, tekenen, knutselen en andere kunstzinnige workshops. Het is een plek waar buurtbewoners samenkomen om hun creativiteit te uiten, nieuwe vaardigheden te leren en door middel van kunst met elkaar in contact te staan. Al vele jaren maken verschillende groepen en buurtbewoners hier dankbaar gebruik van. Zoals bijvoorbeeld stichting Opstap, die cursussen biedt voor mensen met kwetsbare psychische uitdagingen.

Van een cursist van de Opstap: *“Op deze prachtige locatie voelde ik me meteen thuis. Wat ook leuk is, is dat er kleine kinderen maar ook oudere mensen in het gebouw komen. Ik leef erg geïsoleerd maar hierdoor heb ik in de Boomsspijker toch vaak het gevoel dat ik erbij hoor in de maatschappij. In het atelier is het heerlijk rustig, heel bijzonder zo midden in de grote stad. De grote ramen laten veel licht binnen en het atelier hangt vol met creaties van jong en oud, heel gezellig.”*

Theaterzaal

De theaterzaal is een intieme en sfeervolle ruimte. Met verschillende incidentele en vaste filmmiddagen en -avonden voelt het af en toe bijna als een echt filmhuis. Een van de initiatieven is *Filmlokaal.nl* waar lokale filmmakers hun film komen vertonen met achteraf een gesprek met het publiek. Film-lokaal is een buurtactiviteit, die met name bedoeld is om mensen bijeen te brengen door middel van film. Zowel jonge en getalenteerde of ervaren filmmakers komen aan bod. Filmmaker Nema van Raalt: *“Ik heb nog nooit zoveel leuke en interessante mensen ontmoet na een van mijn filmscreenings.”*

Daarnaast is de zaal geschikt voor toneelvoorstellingen, cabaret, koren, dansvoorstellingen en diverse workshops. Ook andere vormen van presentaties, wijktafels en thema-bijeenkomsten, zoals bijvoorbeeld de Stadshart TOP die hier af en toe plaatsvindt.

Kom langs en doe mee!

→ **U bent van harte uitgenodigd om een keer langs te komen!** Geniet van een activiteit, een kopje koffie, een goed gesprek of bewonder de wisselende exposities in de ruimte beneden.

→ **Wilt u meer weten over de programmering in het buurthuis?** Kijk dan op www.dock.nl of volg ons op social media via [@boomsspijker](https://twitter.com/boomsspijker). Heeft u zelf een idee voor een buurtactiviteit en zoekt u een geschikte ruimte? Neem dan contact op via **020-6264002** en vraag naar een van de buurtwerkers.

Elly

Elly Boonstra (88) over de Zuiderkerkbuurt: 'Ik heb het gevoel dat iedereen hier welkom is. Het is een sociale buurt met veel diversiteit. Als je ergens mee zit zijn er altijd mensen om je te helpen.'

'Hoe ben jij ooit van Friesland in Amsterdam terechtgekomen?', vraag ik Elly als ik haar voor het eerst bij haar overbuurman ontmoet. Het enige dat ik op dat moment van haar weet, is dat ze Friezin is en aan het Zuiderkerkhof woont. *Tot onze verrassing komen we er door die vraag achter dat we een gedeeld verleden hebben in Amsterdam-Zuid. Maar eerst onze eigen buurt. Elly woont sinds 2007 aan het Zuiderkerkhof, ik woon ruim twee jaar in het Pentagon.*

Elly vond haar woning via een advertentie voor woningruil in de OpNieuw. Een jong gezin met benedenwoning aan het Zuiderkerkhof was op zoek naar een grotere woning. Elly en haar man Wolter huurden drie etages, waren begin zeventig en wilden graag een benedenwoning. 'Dat is het huis met de tralies', had Wolter gezegd. Elly en hij liepen iedere zondag via het Zuiderkerkhof naar de doopsgezinde Singelkerk. De woningruil was snel beklonken, maar toen de verhuurder van beide woningen de huur met respectievelijk 50% en 75% wilde verhogen, zei Elly: 'Dan gaat de ruil niet door.' Tot op een nacht de oma van het jonge gezin aan Elly's bed verscheen. 'Dat heb ik wel vaker.' De oma vroeg Elly of ze nog eens over de ruil wilde nadenken. De verschijning bleek niet de oma, maar de zus van de vrouw van het jonge gezin te zijn. De zus, een advocaat, wilde met de verhuurder in gesprek: in 2007 wisselden zij van woning zonder huurverhoging.

Het doopsgezinde geloof, een stroming in het christendom, waarvan de Friese kerkhervormer Menno Simons (1496-1561) uit Witmarsum een van de leiders was, bracht Elly van Franeker via Amsterdam naar Amerika en weer terug naar Amsterdam. De dominee uit Franeker zocht in 1953 voor een Amerikaans doopsgezind gezin met drie jonge kinderen dat naar Amsterdam was geëmigreerd, een hulp in de huishouding en vroeg Elly. 'Ik was 17 jaar oud en sprak geen woord Engels, maar zei ja. Mijn ouders vonden het goed.' De vader van het Amerikaanse gezin coördineerde de vervangende dienstplicht voor doopsgezinde jongens. Doopsgezinden zijn pacifisten: de jongens hielpen Zeeland na de watersnoodramp met de wederopbouw. Elly verhuisde naar de Koningslaan 58 in Amsterdam.

Dat pand ken ik maar al te goed. Ik ben documentaire filmmaker en heb een bijbaan op een advocatenkantoor dat tot vorig jaar in de dubbele villa aan de Koningslaan 58-60 huisde. Met een collega/vriend zocht ik de geschiedenis van de villa uit en het wel en wee van de eerste, Joodse bewoners, de familie Gerzon, bekend van Modehuis Gerzon. Zodoende wist ik dat na de WOII de helft van het villa door de Nederlandse doopsgezinde gemeente werd gehuurd. Niet lang voordat ik met Elly kennis maakte, stonden er drie gepensioneerd Amerikanen op de stoep, een broer en zijn twee zussen. Als kind hadden ze op nummer 58 gewoond. Het kon niet missen of Elly en ik hadden in hetzelfde pand gewerkt. En ja hoor!: Toen Elly na drie jaar samenwonen met de Amerikanen vloeiend Engels sprak, wilde ze naar Amerika. Omdat verpleegkunde haar interesseerde, kon ze via de doopsgezinde gemeente in Amerika (de Mennonieten) als verpleegkundige in een ziekenhuis in California werken en voor een huisarts in Ohio. 'Als je maar wel terugkomt', had haar moeder gezegd. De Amerikaanse droom was niet Elly haar droom. Elly is meer van less is more. In Nederland haalde ze haar diploma verpleegkunde.

Haar grote liefde, Wolter, een Groningse jongen, ontmoette ze in de bus op weg naar het Gardameer. Elly had met Wolter graag vier zoons gewild, maar voordat ze met hem trouwde wist ze al dat dat niet mogelijk was. Ze smeedde meteen een plan. 'Dan gaan we veel reizen, Wolter.' Ze waren kind aan huis in Joegoslavië en maakten groepsreizen naar onder andere de Krim en Marokko. Later reisden ze ook samen rond in Marokko. Ze wisten toen nog niet dat de Marokkaanse Mustafa in Amsterdam bij hen zou logeren. Dat zit zo: Toen de eerste Marokkaanse gastarbeiders in 1975 het land dreigden te worden uitgezet omdat ze niet voldeden aan de nieuwe regels voor een verblijfsvergunning, doken in de Mozes- en Aäronkerk op het Waterlooplein bijna 200 Marokkanen onder. De doopsgezinde gemeente gaf 25 van hen onderdak; Mustafa mocht tijdelijk bij Elly en Wolter logeren.

De deur aan het Zuiderkerkhof stond wel vaker open voor mensen in nood. Elly werkte drie avonden per week van 22:00 – 04:00 uur als vrijwilligster voor de Regenboog Groep die op de Wallen een pand hadden waar ze tippelaarsters opvingen. Elly was een luisterend oor voor de vrouwen, gaf ze voor iedere vuile spuit een schone en ging met ze naar de 24/7 dokterspost als ze een arts nodig hadden. 'De vrouwen kwamen overal vandaan, van Israël tot Afrika. Ze waren heel kien door alles wat ze hadden meegemaakt.' Toen een tippelaarster aanbelde, mocht ze mee eten.

Wie goed doet, goed ontmoet. Elly woont, sinds Wolter 10 jaar geleden overleed, alleen in het huis aan het Zuiderkerkhof. De warme maaltijden van de Flessenman, die ze vroeger bij buurtbewoners rondbracht, krijgt ze nu zelf thuisbezorgd. De buurmannen Jacques en René, met wie ze al jaren bevriend is, worden gebeld als Elly op haar alarmknop drukt. Overbuurvrouw Diana doet de boodschappen en 's ochtends vroeg zwaaien Elly en Diana bij het wakker worden naar elkaar, dan weten ze dat de dag goed is begonnen. Bij overbuurman Bert drinkt Elly weleens koffie en sinds onze eerste ontmoeting zien we elkaar regelmatig.

Als ik Elly de tekst laat lezen en vraag of ze iets mist, zegt ze: 'Mijn schaatstocht.' In 1963 schaatste Elly, een dag voor de 12e Elfstedentocht, op Friese doorlopers van Franeker naar Dokkum. 'Ik was de enige op het ijs. De zon scheen. Het was windstil. Die tocht van 45km over de uitgestrekte Friese wateren, zal ik nooit vergeten.'

Hoeveel kan een plek voor een mens betekenen? In 'Stek' verzamelt Sofie verhalen van buurtbewoners over hun favoriete plek in de Nieuwmarktbuurt. Dit keer vertelt David Grütter over zijn favoriete plek: IJssalon Tofani.

Tekst en Beeld: Sofie de Wilde

Op een koude, maar zonnige dag staan David en ik voor Tofani. 's Winters is de zaak natuurlijk dicht, maar in de zomer komt David hier graag. We staan voor het raam en we verlangen naar de dag dat Tofani weer open gaat. Elke zomer tekent de rij voor Tofani opnieuw het zomerse gezicht van de buurt – een beeld dat nooit verandert.

De warme dagen laten nog even op zich wachten, maar toch koos David voor deze plek: 'Ik moest echt lang nadenken over één favoriete plek. Eerst dacht ik aan speeltuin De Waag, omdat ik daar elke dag kwam toen ik klein was. Laatst gingen we daar weer voetballen met iedereen. Maar toen dacht ik: ja, ik kom er nu misschien één keer per jaar, dus ik vond het niet relevant genoeg. Ik kom veel vaker bij Tofani, omdat het een plek van rust is. En het is nog steeds precies zoals vroeger.'

'Zodra het mooi weer wordt, ga je hier lekker zitten met een krantje, een espressootje en een bolletje ijs. Het fijne aan deze plek is dat je in de zomer iedereen voorbij ziet fietsen, maar nie-mand kijkt echt naar jou. Dat komt, denk ik, doordat hier altijd mensen in de weg lopen. Fietzers moeten hier altijd uitkijken dat ze geen toeristen beuken, dus ze hebben geen tijd om te kijken wie er bij Tofani zit. Daardoor zit je hier een beetje verscholen. Het is een plek van rust, maar wel middenin de chaos. Ik vind het ook gewoon een mooie zaak. Goeie koffie en lekker ijs.' De belangrijkste vraag is natuurlijk: Welke smaak kies je dan? Zonder twijfel antwoordt David: 'Altijd *nocciola* man, dat is echt mijn favoriet.'

David heeft ook een bijzondere herinnering aan deze plek, waar hij nog vaak aan terugdenkt. 'Twee jaar geleden heb ik voor het Grachtenfestival voor de deur van Tofani een concert georganiseerd. We mochten toen hier op de gracht een podium neerleggen. Normaal gesproken is dat podium altijd verder op de Kloveniersburgwal, maar dit jaar had ik gepusht om het dichterbij de Nieuwmarkt te krijgen. Uiteindelijk lag het podium pal voor Tofani en zou *Jungle by Night* gaan spelen. Alles leek goed te gaan en het zag er prachtig uit. Tot tijdens de soundcheck de stroom opeens drie keer uitviel. We kwamen erachter dat we het verkeerde stroompunt hadden gekregen: er zat te weinig stroom op voor het concert. Intussen was de soundcheck bijna voorbij, en stonden al zo'n 4000 mensen op de kades te wachten tot de show zou beginnen. In een crisis-overleg besloten we een paar dingen los te koppelen om zo minder stroom te gebruiken. Op hoop van zege zijn we toen het concert begonnen. Tijdens het concert wachtte de hele crew in spanning af of het weer fout zou gaan – maar gelukkig ging het goed. We waren echt geblessed die dag. En nu, elke keer als ik bij Tofani zit en naar de plek van het concert kijk, denk ik eraan terug en moet ik weer lachen.'

'Ik had wel honderd favoriete plekken in de buurt kunnen kiezen, maar Tofani springt er hierdoor toch uit voor mij. En je weet het gewoon: als Tofani open gaat, dan begint de zomer.'

David

Mijn naam is Jan van Goor, woon sinds 1975 in de Nieuwmarkt-buurt.

Met fotografie ben ik al heel lang bezig, mijn eerste echte foto's nam ik in de jaren zeventig in de USA. Kinderen uit de buurten the Bronx, Brooklyn en Queens in New York die twee weken op een zomerkamp waren. Mooie portretten en actiefoto's in zwart wit. Altijd gefotografeerd naast mijn werk in de sectoren welzijn en zorg.

Vijf jaar fotobedrijf W1F gerund, met een galerie, workshops, koop en verkoop van foto's en opdrachten.

Ik fotografeer nog steeds, nooit gestopt. Neem deel aan solo- en groepsexposities, doe opdrachten, portretten, huwelijken, uitvaarten en documentaires. Ook heb ik dertien maal een pagina in het Parool gehad met thematische series, elke serie met 28 -36 foto's.

In februari is mijn nieuwste fotoboek uitgekomen, met als titel 'Aan de Amsterdamse Grachten'. Een boek met 147 foto's van 182 mensen die opvallend gekleed zijn. Niet vanwege een festival, carnaval of beroep. Wel van mensen die, zoals ik dat zie, eigenzinnig gekleed gingen. Geen mode, trend of stijl, maar eigenzinnig. (nep) bont met corduroy, tijgerprint met tweed of dump met mohair met opvallende kleuren.

Aan hen vroeg ik of ik ze mocht fotograferen en gaf uitleg over mijn boek. Naast mooi, zijn deze mensen ook aardig. Ieder werkte mee en gaf toestemming.

Een aantal van deze mensen woont of werkt in onze buurt, de Nieuwmarkt. U heeft een enkele misschien wel gezien. We leven in een prachtbuurt. Veel cultuur, eet- en drinkgelegenheden, architectuur en grachten. En eigenzinnig geklede mensen, die graag meewerkten door hun foto ook voor OpNieuw beschikbaar te stellen. Waarmee zij en OpNieuw een bijdrage leveren aan onze mooie buurt.

Dit boek is te koop in de enige echte boekhandel in onze buurt, Pantheon aan de Sint Anthoniebreestraat 134. Of via janvangoor150@gmail.com, of www.janvangoor150.com

WILLEM GORTER	YDE VAN DER VEEN SIEN VAN VLIELAND	NOA JANSEN
NICO BODEWES	KAROLY ALMOES	BRUNO JONKER
ALEX MOLINARDI	JUDITH WILLEMSSEN WLADI PODSADA	ANNE STOOP

Bij ons aan boord ...een feest

LUNE RENARDEL DE LAVALETTE

Overzicht haven Foto: HERMAN HINTZEN

‘Amsterdam is rijk geworden door de scheepsvaart. Daar speelt de binnenvaart een belangrijke rol in. Dat varend erfgoed restaureren, beheren en ermee varen, dat is het doel en belang van de Vereniging Museumhaven Amsterdam (VMA). Ons uithangbord is de Museumhaven in het Oosterdok. De klippers, tjalken, beurtschepen en slepers die daar liggen, vertegenwoordigen een deel van dat rijke Amsterdamse verleden. Alle schepen zijn in particulier bezit en de restauratie en onderhoud is voor eigen rekening. We krijgen geen subsidie.’ Aan het woord is Jonas Harding, voorzitter van de VMA.

‘Ik hoor bij de tweede generatie scheepsbewoners in de Museumhaven. Ik ben er niet geboren, maar wel opgegroeid. Zomers met je hele huis en al je speelgoed gaan varen, lekker schuin gaan door de wind in de zeilen en droogvallen op het wad. Ik mocht van mijn vader al jong achter het roer staan. Die ervaringen en het belang van het behoud van dit soort schepen als onderdeel van de Amsterdamse geschiedenis bepalen voor mij het bestaansrecht van de VMA.’

Leven aan boord

Leeftijdsgenoot Folkert: ‘Ik ben op klipper de Verwissing geboren en heb er bijna mijn hele leven op gewoond. Met hulp van mijn vader en vrienden onderhoud ik het schip zelf. Genoeg te doen: lassen, timmeren, elektra, motor onderhouden, bikken en schilderen. Ik klus één volle dag per week aan het schip. In de zomer zeilen er altijd vrienden mee. En hoewel ik opgroeide aan boord, heb ik pas echt goed leren zeilen door het zelf te doen.’

‘Omdat we een varend schip zijn, hebben we geen vaste wateraansluiting. Wel een watertank van 2000 liter. Daar doen we drie weken mee. Dan sluiten we een slang aan op een waterput op de kade en vullen onze tank. Dat doet iedereen hier in de Museumhaven. We stoken op hout, ook als we varen. Koken doen we op gas uit losse gastanks en voor ons warm water hebben we een gasgeiser. Alleen voor elektra is er een aansluiting vanaf de wal. Wij gebruiken gemiddeld minder water, elektra en gas dan een gezin aan wal. Ik hoop dat mijn zoontje straks de derde generatie aan boord wordt.’

Folkert aan boord Foto: NEL POLS

Een weekend kraken

Het enige schip dat vanaf het allereerste begin nog in de Museumhaven ligt, is de klipperaak van Paul en Nel. Paul: ‘Met een aantal andere schippers vonden we dat Amsterdam net als Rotterdam een museumhaven moest hebben. Dus kraakten we in mei 1984 een weekend lang de kade langs het Oosterdok. Daarna ging iedereen weer keurig naar z’n eigen ligplek. De marine vond het goed dat onze schepen aan hun overkant afmeerden en daarna ging de gemeente ook overstag.

In 1985 werd de VMA officieel opgericht. Een vereniging natuurlijk, want dat is de meest democratische organisatievorm.’ Nel vult aan: ‘Amsterdam keek niet om naar zijn binnenvaartverleden en nog steeds niet echt veel. Maar alleen door dit soort kleine initiatieven blijft het varend bedrijfserfgoed behouden. Veel steden langs het water hebben tegenwoordig plek voor varend erfgoed. Dus het belang wordt gelukkig landelijk erkend. Op een schip wonen is bijzonder en sfeervol. Het wonen in de Museumhaven is als wonen in een dorp, heel gezellig en overzichtelijk. Nooit anoniem.’

Paul en Nel Foto: TRUUS DEN HARTOG

Echt Amsterdams schip

‘Ik wilde zelf een milieuvriendelijk en energie neutraal schip bouwen’, zegt Wale. ‘Daar had ik al ontwerpen voor getekend. Maar het leek me een goed idee eerst eens op een schip te wonen voor er zelf een te bouwen. Op zoek naar een schip werd ik verliefd op motorschip Brittannia en kocht haar in 2014. De Brittannia is het meest Amsterdams schip in deze Museumhaven. Het soort schip heet Amsterdammer, duidelijker kan het niet. De stuurhut kan voor de helft naar beneden geklapt zodat het schip onder de Amsterdamse bruggen door kan.’

Brittannia Foto: WALE BURRI

‘De Brittannia werd hier vlakbij op de Hoogte Kadijk gebouwd op scheepswerf ’t Kromhout voor de Hollandse Stoomboot Maatschappij. Het ging in 1912 te water en werd gebruikt om het management en personeel van de HSM van en naar hun werk te varen. De helft van het schip is machinekamer. Ik woon in het deel waar vroeger de passagiers zaten, daar is goede stahoogte. Het ruim is ongeveer 16 m2. Een tiny house eigenlijk, maar voor mij genoeg. Zodra het warmer is, maak ik met de Brittannia

tochten door heel Europa. Ik ben naar de Middellandse en Baltische zee geweest. Met een paar andere schippers maken we plannen om de oversteek naar Engeland te wagen.'

Houten planken aan de zijkant

Havenligger Walter woont niet alleen op een Zeeuwse klipper, hij is ook reder met 3 elektrische salonboten. 'De eerste jaren hebben we op onze klipper met passagiers gevaren. Die deden het zware werk zoals zeilen, ankers hijsen en de zwaarden ophalen. Dat zijn die houten planken aan de zijkant van het schip. Als je zeilt, drukt de wind je opzij. Als je dan een van de zwaarden in het water laat zakken, blijft het schip op koers. Het schip is binnen helemaal ingericht op zeilen met stevige wind. Het enige wat we doen, is de hanglampen vastbinden. Het allermooist moment is als de zeilen gehesen zijn en de motor uitgaat. Dat je alleen het water en de wind hoort. Dat de natuur het dan voor het zeggen heeft.'

Voorzitter Jonas heeft het laatste woord: 'Op zaterdag 24 mei 2025 vieren we ons 40 jarig bestaan. 's Middags organiseren we activiteiten aan boord voor leden, vrienden en buurtbewoners. Mensen willen graag weten hoe zo'n schip er van binnen uitziet. 's Avonds feesten we op het dak van Nemo. Iedereen is welkom. Het programma is nog niet rond, hou de website in de gaten.' >> www.museumhavenamsterdam.nl

'Bij ons aan boord' wordt mede mogelijk gemaakt door Port of Amsterdam, Nemo Science Museum, Het Scheepvaartmuseum, Stichting Feest der Poëzie en buurboot Addio.

Anita Jacoba Foto: EVELIEN KOOP

Wie over de Kloveniersburgwal loopt, heeft zich vast ooit afgevraagd wat er nu eigenlijk gebeurt achter die opvallende gevel van nummer 29. Dit pand, het Trippenhuis, is hét huis van de Nederlandse wetenschap.

Oorspronkelijk gebouwd als woonhuis voor de gebroeders Trip, sinds 1808 thuisbasis van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

Van de KNAW zijn de beste wetenschappers van het land lid. Zij bezoeken het Trippenhuis voor symposia en workshops; voor evenementen – zoals de uitreiking van de KNAW Onderwijsprijs – en voor vergaderingen. De KNAW adviseert de regering en is verantwoordelijk voor vijftien onderzoeksinstituten, verspreid over het hele land.

Veel activiteiten in het Trippenhuis zijn openbaar – wie wil weten welke, kan kijken op knaw.nl of zich aanmelden voor de e-nieuwsbrief: knaw.nl/activiteiten. Volg de KNAW ook op Twitter (@_knaw) en Facebook (facebook.com/deKNAW).

Tot slot een aardig weetje: van 1817 tot 1885 hing *De Nachtwacht* in het Trippenhuis.

Het Trippenhuis

www.knaw.nl

MASSEURPAUL.NL
masseert volgens Westerse en Aziatische principes

U bent bij mij in goede handen

Paul Parinussa

Emmett therapeut

06-25087778

<https://emmett-techniek.nl/>

verwen jezelf met een heerlijke
JAPANESE GEZICHTSMASSAGE
(Ook een zeer gewaardeerd cadeau)

De massage bestaat uit een serie technieken die de huid stimuleren om collageen en elastine aan te maken. De huid neemt meer zuurstof op met als resultaat een frisse, jonge uitstraling. En de massage helpt de kaak te ontspannen, erg fijn als je 's nachts tandenknarst of maalt.

Kortom, een weldadige ervaring voor iedereen!

Meer informatie

Yvette +31 6 30846508

www.ypsalon.org

WINKEL - WEBSHOP - B2B - WORKSHOPS - VOORLICHTING

Condomerie
We help you choose the best

Warmoesstraat 141, Amsterdam

www.condomerie.com

Gertrud Pijnenburg
Fysiotherapie

Korte Keizersdwarstraat 8

1011 GJ Amsterdam

T: 020 62 25 477

W: gertrudpijnenburg.nl

E: fysiotherapeuten@gmail.com

MSc Geriatriefysiotherapie

- Consultatie voor analyse en oefenadvies bij Geriatrische-, Parkinson- en osteoporoseproblematiek
- Looptraining bij Claudicatio Intermittens (etalagebenen) volgens protocol Chronisch ZorgNet

Ieder mens is uniek

en ieder mens verdient een uniek vaarwel

Babette Hofstede

Uitvaartbegeleiding

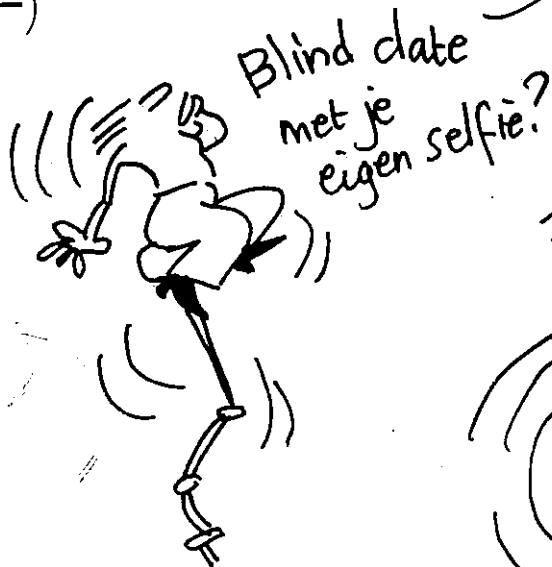
+31 (0)6 24 35 57 10

www.hofstedeuitvaartbegeleiding.nl

Brouwersgracht 89, 1015GC Amsterdam

OUT of the BOX

(doenja

COLUMN JANNE

Herbestrating

Daar gaan we weer. De Geldersekaade (oneven zijde) is herbestraat. Infrastructureel gepimpt. Jawel, dat had heel wat voeten in de aarde, maar nu hebben we er toch iets moois voor in de plaats gekregen. De loopgraven zijn opgevuld en overdekt met diverse soorten en kleuren baksteen, vrolijke diversiteit in kruis- en halfsteensverband aangelegd door noeste stratenmakers. Het ogenschijnlijk oorlogsgebied tijdens de langdurige werkzaamheden is nu eindelijk omgetoverd tot een nette, moderne look die zijn weerga niet kent. De trottoirs zijn verbreed. De rolkoffers kunnen nu ongehinderd doorratelen, waar zij voorheen nog wel eens strandden. Het fietsverkeer is teruggebracht naar het aloude links en rechts van de rijbaan. Het dubbelzijdig fietspad van rood asfalt met witte stippellijn, nog niet zo lang geleden prominent aan het straatbeeld toegevoegd, is met harde hand verwijderd. Opgebroken, afgevoerd, de vergetelheid in. Deze wallenkant kan ook weer jaren mee. Het kostte wat oude achterswaardige bomen het leven, maar soit, dat is de prijs van de vooruitgang. Als pleister op de wonde heeft men van de overblijfselen een aantal houten kunstwerken gefabriceerd die nu op hun plaats pronken. Aan de overkant nog steeds een roestige amsterdamwand, zoals men die nu al jaren te kust en te keur aantreft, waarachter het onkruid welig tiert, in afwachting van betere tijden.

Het is herfst. De overgebleven bomen verliezen hun blad. Het uitzicht wordt transparanter. Het zogenaamde Brederoplein, dat officieel nog altijd niet bestaat maar telkens weer in officiële mededelingen opdoemt, is het laatste bolwerk van de uitgebreide werkzaamheden. Die nu hun voltooiing lijken te naderen. Het beschermende houten harnas van het monument voor Bredero is vandaag verwijderd. De sokkel bevrijd van zijn dwangbuis.

Zoals gemeld: het Brederoplein bestaat niet. Noch op Google Maps, noch in het stratenregister. Niettemin wordt het plein officieel telkens weer in nieuwe glorie aangekondigd. Van het bestemmingsplan om er een plantsoen van te maken is echter niets meer vernomen. Was het gras op? Zo te zien is te elfder ure besloten tot een verlengde steenwoestijn. Plots overwoekerd door drie lange rijen ijzeren skeletten. In plaats van een plantsoen een openbare fietsenstalling. Die er voorheen al was, maar kennelijk niet voldeed aan de onverzadigbare fietsparkeerbehoeft. Het Brederoplein als dependance van de Nieuwmarkt. Daar is ongetwijfeld over nagedacht. Een rijweg is er aan

opgeofferd. Nu omrijden over de brug en dan via Geldersekaade (even zijde). Er wordt wat gepuzzeld achter de bureautjes van de infrastructuur. Vooralsnog rijden er nog steeds tientonniers over de grachten en kades met nijpend achterstallig onderhoud. Na de pilot met kleine vuilniswagens en het afvoeren van huisvuil via het water, komen weer twee keer per week de traditionele zware jongens langs denderen. Diesels mogen de stad niet meer in. De kleine neringdoenden dreigen hun investeringen niet meer te kunnen aflossen.

Ondertussen rijdt een loodzware knalrode sightseeing dubbeldekker ongehinderd door de kwetsbare delen van oud Amsterdam, hop on-hop off. Dat geeft te denken. Wat kost het en wie betaalt dat? Of liever gezegd: wat levert het op? Het gaat altijd weer om hetzelfde fenomeen: poen. De gemeente als ondernemer. En wij maar dokken.

De peperbus, een transformatorhuisje met de toegevoegde waarde van affichezuil, is tijdens de werkzaamheden in onbruik geraakt. Wind en regen hebben de dikke lagen over elkaar geplakte culturele aankondigingen gereduceerd tot flarden. De vellen flapperen loom als natte dweilen in de wind. Een treurig gezicht. Van Salvador Dali is nog net een zeester zichtbaar, die hij als surrealistische geestigheid voor zijn rechteroog houdt. De ondergrond van grijs beton wint steeds meer terrein. Als we het dan toch zonder plantsoen moeten stellen, is het te hopen dat de peperbus weer zal opbloeien in oude glorie. Met kleur voor de deur. Een nieuwe lente...

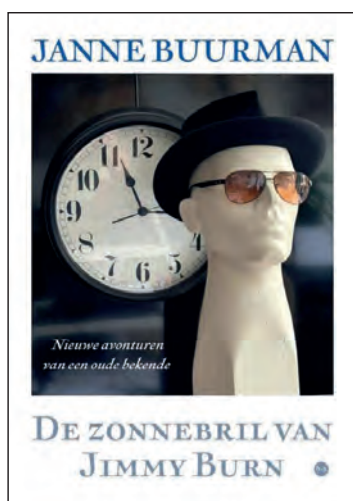
Aansluitend in deze sterfhuiskonstructie is aan de waterkant een monument geplaatst voor het 16-jarige meisje, dat tijdens een middernachtelijk kattenkwaad op tragische overleed door een val uit de dakgoot van een leegstaand pand. Jeugdige overmoed met een hoge prijs. Het monument, een stemmig hardhouten bankje, met centraal een plaquette met inscriptie, waarop men naar verwachting toch met enige schroom zou plaatsnemen, heeft hier zo te zien een permanente plek gekregen. Sympathiek en begrijpelijk, maar niettemin vraagt men zich af of dit niet beter op een begraafplaats tot zijn recht zou komen. Bovendien schept het een precedent. Het verlenen van vergunningen in het kader van jurisprudentie? Ik ben misschien een beetje streng en hopeloos ouderwets. Ik vel geen oordeel, ik geef als waarnemer mijn lezerspubliek alleen maar iets om over na te denken.

Op de hoek van de Geldersekaade en de Rechtboomsloot staat het monumentale pand van het in verval geraakte boekenantiquariaat van wijlen Max Schuhmacher. Het is een prachtig pand, met een bijzondere geschiedenis. Helaas valt het bijna uit elkaar door achterstallig onderhoud. De nog overgebleven verf op de kozijnen waait er bij de volgende windvlaag zonder slag of stoot vanaf. Houtrot is pijnlijk zichtbaar. Daar bovenop heeft een stelletje rotzakken de hele onderkant van het markante pand vol geklodderd met agressieve graffiti waar geen touw aan vast te knopen valt en dat geen enkele originaliteit vertegenwoordigt. Vandalisme is een armoedig tijdsbeeld. Maar genoeg

gezeurd. De boel is opgeknapt. Zo goed als nieuw. We moeten vooruit. Met frisse moed.

De vooruitgang. Je kunt hem maar beter niet in de weg staan. Anders zouden we wel eens achteruit kunnen gaan. Net als de klok van ouderencentrum de Flesseman. Die gaat elke dag langzamer lopen. Zo bereiken de bewoners ongemerkt het eeuwige leven. Maar op de Nieuwmarkt gaat alles, met een bloedgang, gewoon door. De onverbidelijke tijd raast voort.

Zullen we onze horloges weer eens gelijkzetten?

Janne Buurman

De zonnebril van Jimmy Burn

Nieuwe avonturen van een oude bekende

Na *De nieuwe bril van Jimmy Burn* is hij weer op pad. En voor wie Jimmy een beetje kent gaat dat pad lang niet altijd over rozen. Maar geruggensteund door zijn nimmer versagende echtgenote Bella Mae Butterfield overwinnen ze samen de barricades op hun levenspad. Gelukkig komt er hulp uit onverwachte hoeken, maar het gaat niet zonder slag of stoot. Zoals gebruikelijk verschijnt een lange reeks bekende personages in het verhaal, zowel historische als hedendaagse. Wat we intussen wel gewend zijn, is ook dit tweede deel van de Jimmy Burn Trilogie gelardeerd met spanning, sensatie, humor, romantiek en rare verrassingen. Net als je denkt dat je weet hoe het afloopt is er weer een onverwachte wending die je op het verkeerde been zet. Ondanks alles is Jimmy Burn gewoon een mens van vlees en bloed, waarin we onszelf kunnen herkennen. Niet alledaags, maar wel waarachtig. En lekker spannend.

>><https://www.boekscout.nl/shop2/boek/9789465093000>

Verklankte val

LOUKE SPIGT

La Yet Fie is een band van Joost en Nynke. Zij hebben beiden al een heel muzikaal leven achter de rug als zij samen een project starten met als doel om tien nummers te maken over onder meer kracht die je uit tragedies kunt putten. De naam *La Yet Fie* komt uit het boek van Karin Meeuwse: *Lang Leven* over de familie Dun Yong, van de beroemde toko- en noodlerestaurant in de stormsteeg. Aan het einde van de aprilfeesten in 2023 deed zich een noodlottig drama voor. De 16 jarige Esmee viel daar uit een raam en is later aan haar verwondingen overleden. Nynke woont op de Geldersekaade en het drama hield haar zodanig bezig dat de tekst er wel moest komen. Joost heeft daar muziek bij gemaakt. Vanaf september 2023 brengen zij iedere maand een nummer uit en er zijn er inmiddels vijf te beluisteren op Spotify, ook het nummer *Silence* dat geïnspireerd is door Esmee. Op de Geldersekaade is een gedenkbank voor Esmee geplaatst waar je even kunt stilstaan bij haar leven. Met deze QR code kun je het nummer beluisteren.

60

JOANNEKE MEESTER

Farewell

2023

Prins Hendrikkade

Nummer 60 uit de groeiende collectie kunstwerken van Joanneke Meester, ook bekend als *TrashHealer*, die ze in Amsterdam op straat creëert met afgedankte spullen die ze vindt bij afvalplaatsen. Volg haar collectie op Instagram, ontdek haar oeuvre op >> www.joannekemeester.com

Ontmoeting: Ik ontmoet Mike met Coole Zonnebril en racefiets. Hij is speciaal teruggefietst en vraagt of hij wat foto's mag maken. Hij laat me in zijn telefoon zien wat een leuk ding het is. Mike maakt vaker met zijn telefoon foto's van dingen in de stad die hem opvallen en nog eens wil terugkijken. Bewaar je al die spullen thuis? Dat koffertje is heel mooi dat moet je niet weggooien hoor! Mike woont in Noord en tipt me dat daar ook veel spullen te vinden zijn.